

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

z poznávací cesty **POBALTÍ** 15. - 25. srpna 2021

*Podstatou **Smart city** je inteligentní propojení lidí, zařízení a procesů - vznik technologických inovací. Klíčovým faktorem úspěchu je prostorové a tematické propojení průmyslu, vědy a výuky. Díky vědě a transferu technologií se tvoří budoucnost inteligentního rozvoje měst.*

Program SMART CITY – SMART COMMUNITY

společnost TOP EXPO CZ organizuje od roku 2012 ve spolupráci s TA ČR, resortními ministerstvy a mnoha univerzitami ČR zejména pro pracovníky společností působících v ekonomicky významných oborech (doprava, energetika, stavebnictví).

USKUTEČNĚNÉ CESTY: ŠPANĚLSKO, ITÁLIE, RAKOUSKO, NĚMECKO-BERLIN, LONDÝN, BRAZILIE, SKOTSKO, TURECKO, KAZACHSTÁN-ASTANA, ČÍNA aj.

PROČ LETOS POBALTÍ: Tato trojice zemí EU výrazně pokročila v elektromobilitě, ve výstavbě dálnic a tras rychlovlaků i prosazováním moderní architektury; ve všech zemích Pobaltí je patrná snaha o rozvoj moderních technologií a inovací. Pobaltské republiky Litvu, Lotyšsko a Estonsko většinou vnímáme jako jeden celek, přesto se tyto státy jeden od druhého liší, ať už svou historií, jazykově, etnickým původem obyvatelstva a zvyky. Mísí se zde vlivy polské, německé, švédské i ruské.

V roce 1991 se rozpadl Sovětský svaz, čímž Litva, Estonsko a Lotyšsko obnovily nezávislost a nebylo větších nadšenců pro vstup do EU nad pobaltské politiky. Přitažlivým magnetem pro ně byla stabilita a hospodářská prosperita severní a západní Evropy. Atraktivita integračního procesu vzrostla poté, co do EU v roce 1995 vstoupily Švédsko a Finsko. Baltské moře se v polovině devadesátých let stalo „vnitřním“ mořem Evropské unie a severské členské státy společně s Německem plně podpořily přijetí pobaltských států do EU.

smartcity////společnost 4.0

průmysl 4.0 technické vzdělávání doprava 4.0 udržitelné stavění technická infrastruktura komunikační technologie
e.government energetika 4.0 inteligentní budovy bezpečnost zdravotnictví 4.0 čistá a tichá mobilita

CHYTRÁ MĚSTA PRO LEPŠÍ A BEZPEČNĚJŠÍ ŽIVOT | SMART CITIES FOR BETTER AND SAFER LIFE

Cesta SMART CITIES Pobaltí byla plánována na srpen 2020, z důvodů omezení cestování kvůli nákaze covid-19 byla přeložena na srpen 2021. Kvůli minimalizaci rizika nákazy se přesuny Pobaltím v celkové délce 2 727 km konaly autobusem, využito bylo pouze přímého leteckého spoje Praha-Riga-Praha. Nepříjemností cesty bylo časté vyplňování „covid formulářů“.

LOTYŠSKO – hl. m. RIGA: Lotyšská republika je prostřední ze tří pobaltských zemí na jihovýchodním pobřeží Baltského moře a Rižského zálivu. Na jihu sousedí s Litvou, na jihovýchodě s Běloruskem, na východě s Ruskem a na severu s Estonskem. V zemi žije okolo 2 milionů obyvatel. Od roku 1995, kdy ekonomika nově osamostatněného státu dovolila realizovat nové projekty, vznikají na břehu řeky Daugavy protilehlém historickému centru, moderní stavby.

TOP EXPO CZ - poznávací cesta Pobaltskými republikami - 15.8.-25.8. 2021

Kontakt: foreign@top-expo.cz, sekretariat@top-expo.cz, +420 222 222 936

smartcity // společnost 4.0

průmysl 4.0   technické vzdělávání   doprava 4.0   udržitelné stavění   technická infrastruktura   komunikační technologie
e.government   energetika 4.0   inteligentní budovy   bezpečnost   zdravotnictví 4.0   čistá a tichá mobilita

CHYTRÁ MĚSTA PRO LEPŠÍ A BEZPEČNĚJŠÍ ŽIVOT | SMART CITIES FOR BETTER AND SAFER LIFE

LITVA - hl. m. Vilnius (dříve Kaunas). Litva má ca 3 mil obyvatel, vláda věnuje zvýšenou pozornost zlepšování silniční sítě a výstavbě dálnic či městských obchvatů, chce zajistit úplnou nezávislost země v oblasti energetiky, připravují se mohutné investice na projekt Rail Baltica (propojení pobaltských států s EU a sjednocení rozchodu kolejí).

Litva investuje do rozvoje obnovitelných zdrojů energie (do roku 2030 má podíl OZE činit 45 % a v roce 2050 až 80 % energetického mixu, zdroj: zejména větrné a solární energie).

smartcity // společnost 4.0

průmysl 4.0   technické vzdělávání   doprava 4.0   udržitelné stavění   technická infrastruktura   komunikační technologie
e.government   energetika 4.0   inteligentní budovy   bezpečnost   zdravotnictví 4.0   čistá a tichá mobilita

CHYTRÁ MĚSTA PRO LEPŠÍ A BEZPEČNĚJŠÍ ŽIVOT | SMART CITIES FOR BETTER AND SAFER LIFE

ESTONSKO – hl. m. TALINN

V zemi žije více než 1,3 milionu obyvatel, tedy nejméně ze všech třech pobaltských zemí. Tallinn má velmi zachovalé historické jádro, ale nezaostává ani v moderní architektuře:

Země buduje nová dálniční spojení a rozvíjí ekologickou hromadnou dopravu, s čímž souvisí prosazování trendu elektromobility; dopravu budoucnosti testují v Tallinnu, kde elektrobuses jezdí ZDARMA! Estonský startup Skeleton Technologies představil (9 -2020) baterie z grafenu, které lze dobít během 15 sekund. Také vlaková trať z Tallinu do Tartu (ca 180 km) prochází elektrizací na střídavé napětí, jednotky budou jezdit i pod stejnosměrným proudem.

Druhým největším městem Estonska je vnitrozemské univerzitní Tartu (ca 25 000 studentů).

Současnost a předpokládaný vývoj POBALTÍ:

V prvních letech po získání nezávislosti se musely tyto tři severské země potýkat s propadem ekonomiky a životní úrovně i s hyperinflací. Poměrně rychle se však z potíží dostaly. Všechny tři baltské země vstoupily do NATO a Evropské unie a přijaly euro.

Nejbohatší z nich je Estonsko, které výši hrubého domácího produktu (HDP) dohnalo – a již předešlo – ČR. **Estonsko je obecně považováno za vzorovou zemi** z pohledu ekonomických liberálů a technologických nadšenců. Jako první v roce 1994 například zavedlo rovnou daň z příjmu pro fyzické osoby. Zavedlo též unikátní přístup ke zdanění zisku firem – samotný zisk nedaní, pouze si stát strhne daň z vyplacených dividend. Tamní vlády hospodaří velmi odpovědně. **Veřejný dluh dosahuje 18,5 % HDP, což je nejméně ze všech zemí Evropské unie.** Nejsevernější z baltských zemí vyniká v oboru informačních technologií a startupů (právě zde se zrodil oblíbený komunikační program Skype).

Hlavní slabinou všech zemí Pobaltí je silné vystěhovalectví v kombinaci se stárnoucí populací. Nejprve v první vlně v 90. letech odešla část početné ruské minority. Po nástupu ekonomické krize v roce 2008 vycestovaly statisíce Litevců a Lotyšů za prací směrem na západ, hlavně do Británie, Irsku a Skandinávie. Jediné Estonsko, které se ekonomicky odrazilo ode dna v roce 2015, vykazuje kladné saldo migrace a mírný populační přírůstek.

Bez velké nadsázky lze říct, že region Pobaltí čeká v nadcházejících letech dopravní a energetická revoluce.

Příčinou není jen splnění klimatických cílů EU do roku 2030, ale i čistě pragmatická motivace spočívající v energetické nezávislosti.

Přestože Litva, Lotyšsko a Estonsko získaly politickou nezávislost již před 30 lety, v otázce přenosu elektrické energie jejich propojení s Ruskem trvá dodnes. Všechny tři státy čeká do roku 2025 desynchronizace od systému BRELL.

Před jakými výzvami stojí region o šesti milionech obyvatel a jaký potenciál skýtá?

Zdroje a více aktuálních informací:

www.czechtrade.cz/media/clanky-a-rozhovory/2021/2Q/pobalti-miri-k-nezavislosti-na-fosilnich-palivech
www.ekonomickydenik.cz/tricet-let-od-rozpadu-sssr-pobalti-uteklo-tak-daleko-od-moskvy-jak-jen-mohlo